

Streszczenie

Tematem pracy doktoranckiej jest „Korupcja w świetle orzecznictwa Sądu Wojewódzkiego w Opolu w latach 1969-1997”. Natomiast celem pracy jest ocena skali zjawiska korupcji na podstawie wyroków Sądu Wojewódzkiego w Opolu w latach 1969-1997. Tezę pracy sformułowano po zdefiniowaniu problemu w postaci pytania: jak zmiany ustroju państwa przełożyły się na liczbę orzeczeń oraz ich surowość wydanych przez SW w Opolu w latach 1969-1997? W tezie do powyższego problemu założono, że liczba orzeczeń w sprawach o korupcję spadła, po 1989 r., co wiązało się z przejściem z gospodarki sterowanej centralnie na wolnorynkową, w której pozycja państwa, a w efekcie możliwość władztwa po stronie urzędników państwowych spadła.

Dysertację podzielono na pięć rozdziałów. W pierwszym zdefiniowano pojęcie korupcji oraz wskazano na jej uwarunkowania w Polsce. W drugim ujęto penalizację przestępstwa korupcji w polskim prawie karnym do 1998 r. W trzecim analizie poddano wpływ zmian ustrojowych na postępowanie w sprawie przestępstw korupcji. W czwartym zbadano przestępstwo korupcji w świetle akt Sądu Wojewódzkiego w Opolu w latach 1969-1989. Natomiast w ostatnim, piątym zbadano przestępstwo korupcji w świetle akt Sądu Wojewódzkiego w Opolu od roku 1989 do czasu wprowadzenia kodeksu karnego z roku 1997.

W pracy zastosowano metodę ilościową analizy akt sądowych Sądu Wojewódzkiego w Opolu. Najważniejszymi źródłami objętymi analizą w niniejszej dysertacji są orzeczenia Sądu Wojewódzkiego w Opolu z lat 1969-1997. Wykorzystano także materiały archiwalne znajdujące się w Archiwum Instytutu Pamięi Narodowej.

Potwierdzono hipotezę, iż liczba orzeczeń w sprawach o korupcję spadła, po 1989 r., co wiązało się z przejściem z gospodarki sterowanej centralnie na wolnorynkową, w której pozycja państwa, a w efekcie możliwość władztwa po stronie urzędników państwowych spadła. Stwierdzono, że głównym motywem przestępczości finansowej w tym korupcji w PRL był chroniczny niedobór towarów i usług. Zarówno w latach realnego socjalizmu 1969-1989, jak i demokracji, 1989-1997, w wyrokach dotyczących korupcji dominowało naruszenie normy art. 239 k.k. z 1969 r. Na ogół było to przyjmowanie korzyści majątkowej lub osobistej, bądź ich obietnicy w związku z pełnieniem funkcji publicznej (§ 1), bądź uzależnieniem przez funkcjonariusza publicznego czynności służbowej od otrzymania korzyści lub takiej korzyści żądaniem (§ 2). Stwierdzono, że korupcja jest zagrożeniem dla funkcjonowania gospodarki.